

τοῦ πυρός (διότι πιστεύεται ὅτι, ὅπως ἄλλα ἀντικείμενα, οὕτω καὶ τὸ πῦρ ἔχει τὸν δαίμονά του λεγόμενον ἄγγελον ἐπὶ τὸ χριστιανικώτερον) Κεφαλλ.: Φρ. *Μὰ τὸν ἄγελο τῆς φωτιᾶς!* (ὄρκος, καθ' ὃν ἐγγίζουσιν διὰ τοῦ λιχανοῦ καὶ ἀντίχειρος τὴν φλόγα λύχνου). β) Πῦρ, φλόξ, ἀστραπή, μόνον εἰς ὄρκους Παξ.: *Μὰ αὐτὸν τὸν ἄγγελο!* (ὁ ἐκφέρων τὸν ὄρκον δεικνύει συγχρόνως καὶ τὸ πῦρ ἢ τὴν ἀστραπήν). 5) Ἡ τετάρτη βολὴ ἐν τῇ παιδιᾷ τῆς σφαίρας Ἀπύρανθ. Συνών. ἄγγελε 2.

Β) Μεταφ. 1) Ἀγαθός, ἐνάρετος (διότι κατὰ τὴν παράδοσιν τῆς Ἀγίας Γραφῆς ὁ ἄγγελος νοεῖται ὡς ὁ κατ' ἐξοχὴν ἄγνός καὶ ἅγιος. Πβ. Μᾶρκ. Εὐαγγ. 8,38 «ἄγγέλων τῶν ἁγίων», 12,25 «οὔτε γαμοῦσιν οὔτε γαμίζονται, ἀλλ' εἰσὶν ὡς οἱ ἄγγελοι οἱ ἐν τοῖς οὐρανοῖς» πολλαχ. καὶ Πόντ. (Κερασ.) κ. ἀ.: *Εἶναι ἓνας ἄγγελος!* πολλαχ. β) Ἰκανός, ἐπιτήδειος Πελοπν. (Ἀρκαδ.): *Εἶναι ἄγγελος γιὰ νὰ τὰ καταφέρῃ* (ἔχει τὴν ἀγαθὴν διάθεσιν, συγχρόνως δὲ καὶ τὴν ἰκανότητα νὰ τὰ κατορθώσῃ). 2) Ὁ ἔχων ὄψιν εὐειδῇ καὶ παράστημα τοῦ σώματος ὠραῖον κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Οἶν.): *Εἶναι ἓνας ἄγγελος!* *Νὰ τὸν δῆς καὶ νὰ θαυμάξῃς γιὰ τὴν ὁμορφιά του, εἶναι ἄγγελος!* κοιν. *Ἐνας παλληκαρὸς ἄγγελος!* Βιθυν. *Εἶδ' ἀγέλισσα 'τον εὐτή!* Ἀπύρανθ. *Νέος ἄτζελος!* Κύθν. *Ἐνὶ μιᾷ ἀντιξέλισσα τούτ' ἢ κόρη Κύπρ.* || Ἄσμ.

*Τσοπάνη μ', ὅταν ἔρχεσαι ἀπ' τὰ βουνὰ 'δρωμένες
κι ἀπὸ τοὺς κάμπους δροσερές, εἶδ' ἄτζελες γραμμένες
(δρωμένες=ἰδρωμένος) Σκῦρ.*

*Ἐοῦ 'σαι μιὰ ἀντιξέλισσα | ποῦ σ' ἔτρεφεν ἡ μέλισσα
τὸ 'γὼ γιὰ σέναν πολεμῶ | τὸ 'ἔχω σπαθὶν εἰς τὸν λαιμὸν*
Κύπρ. Ἡ λ. καὶ ὡς ὃν. κύριον κοιν. Τὸ θηλ. *Ἀγγέλα καὶ Ἀγγίλα* ὃν. ἀγελάδος Πόντ. (Ὁφ. Τραπ.) *Ὑπὸ τὸν τύπ. τ' Ἀγέλ'* τοπων. Λήμν. β) Ὁραῖος, καλῆς ποιότητος, ἐπὶ πράγματος Σίφν.: *Ἡθώρειες ἄγγελο τ' ἀλεύρι.* γ) Ἐξαισίος τὴν μορφὴν, πελώριος Ἡπ. Μακεδ. (Σισάν.) Πελοπν. (Καλάβρυτ.) Πόντ. (Τραπ.) κ. ἀ.: *Βόδι ἄγγελος Ἡπ. Καλάβρυτ.* || Ἄσμ.

*Ὁ Γιάννης ἐπετίρνιξεν καὶ 'ς σὸ πεγάδ' ἐπῆεν,
ἐχτύπεσεν τὴν μαστραπάν, ἐγνέφισεν ὁ ρδάκων,
ἐξέβεν ρδάκως ἄγγελος καὶ θέλ' νὰ τρώῃ τὸν Γιάννην*
(ὁ Γιάννης ἐξύπνησεν ἐνωρίς καὶ ἐπῆγεν εἰς τὴν βρύσιν, ἐκτύπησε τὸ δοχεῖον τοῦ ὕδατος καὶ ἐξύπνησεν ὁ δράκων, ἐξῆλθε δράκων πελώριος καὶ θέλει νὰ φάῃ τὸν Γιάννην) Τραπ.

ἄγγελος-ἀρχάγγελος ὁ, Εὐβ. (Κονίστρ.)

Ἐκ παραθέσεως τῶν οὐσ. ἄγγελος καὶ ἀρχάγγελος.

Παιδιά, καθ' ἣν οἱ παίζοντες ὑπερπηδοῦν ἓνα τῶν συμπαικτῶν κύπτοντα, τὸ ὕψος δὲ τοῦ κύπτοντος καὶ ἡ ἀπόστασις, ἀφ' ἧς γίνεται τὸ ἄλμα, αὐξάνουν τρεῖς καθ' ὠρισμένον μέτρον. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀβγάτα 2.

ἄγγελοσκιάζω Ρόδ. ἀντιξελοσδιάζω Κύπρ. Παθ. ἄγγελοσκιάζομαι Κάρπ. Κυκλ. (Ἀμοργ. Μῆλ. κ. ἀ.) Κῶς Πελοπν. (Μεσσ.) Ρόδ. Χίος κ. ἀ. ἄγγελοσκιάζομαι Ἄνδρ. Θήρ. Κρήτ. Νάξ. (Βόθρ.) Σύμ. Σῦρ. (Ἐρμούπ.) κ. ἀ. ἄγγιλουσκιάζομαι Ἰμβρ. ἄγγιλουσκιάν-νουμου Λυκ. (Λιβύσσ.) ἀντιξελοσδιάζομαι Κύπρ. ἀντιξελοσδιάζομαι Κάρπ. ἀντιξιλουσκιάζομαι Λέσβ.

Τὸ ἐνεργ. ἄγγελοσκιάζω ἐσχηματίσθη ὑποχωρητικῶς ἐκ τοῦ παθ., ὅπερ ἐκ τοῦ οὐσ. ἄγγελος καὶ τοῦ ρ. σκιάζομαι. Διὰ τὸν σχηματισμὸν πβ. καὶ ἄγγελοκρούω.

1) Παθ. ἐκπλήσσομαι, τρομάζω βλέπων κατὰ τὴν ἐπιθανάτιον ἀγωνίαν τὸν ἄγγελον, ὅστις μέλλει νὰ λάβῃ τὴν ψυχὴν μου, πνέω τὰ λοίσθια (ἐπὶ τοῦ ψυχορραγοῦντος, ὅταν προσηλῶνῃ σταθερῶς τὸ βλέμμα πρὸς τι σημεῖον) Ἰμβρ. Κάρπ. Κρήτ. Κυκλ. (Ἀμοργ. Ἄνδρ. Ἐρμούπ. Θήρ. Μῆλ. κ. ἀ.) Κύπρ. Κῶς Λέσβ. Λυκ. (Λιβύσσ.) Πελοπν. (Μεσσ.) Ρόδ. Σύμ. Χίος κ. ἀ.: *Ἀγγελοσκιάζεται ὁ ἄρρωστος Ἐρμούπ. Τὸ βλέμ-μαν του 'ἐν ἔν' καλόν, θωρεῖ ἴδμα πάνω, ἀντιξελοσδιάζεται Κύπρ. Εἶδε τὸν ἀντιξελο τὸ 'ἐντιξελοσδιάστη Κάρπ. Ἀντιξελοσδιάστην τὸ 'ἐστὺλ-λομάδκιασεν (ἐστύλωσε τοὺς ὀφθαλμούς, προσήλωσεν αὐτοὺς εἰς ἓν σταθερὸν σημεῖον) Κύπρ.* || Ἄσμ.

Ὅθεν ἄγγελοσκιάζηκες, Τάρσια κοπελλιά μου,

δὲν εἶπες ποῦ 'ν' ἡ μάνα σου κι ὁ κύρις σου, κυρά μου!

(μοιρολ.) Κρήτ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἄγγελεύω 3. β) Ταράσσομαι, τρομάζω ἐκ τῆς ἀπροόπτου ἐμφανίσεως προσώπου ἢ ζώου ἢ ἄλλου τινὸς Κρήτ. Κύπρ. Ρόδ. κ. ἀ.: *Ἀγγελοσκιάστηκε αὐτὸς Ρόδ. Εἶδα τὸν τὸ 'ἀντιξελοσδιάστηκα Κύπρ. Τὸ μωρὸν ἐν' ἀντιξελοσδιασμένον αὐτόθ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. *ἄγγελοβλέπω.* 2) Καταλαμβάνομαι ὑπὸ ἐπιληψίας, σεληνιάζομαι Κύπρ. 3) Μέσ. μετβ. διακόπτω τὴν ἐκπνοὴν τοῦ μελλοθανάτου κωλύων διὰ φωνῶν, κλαυθμῶν κττ. ἢ διὰ ἐνοχλήσεων αὐτοῦ τὸν ἄγγελον νὰ ἀφαιρέσῃ τὴν ψυχὴν του Νάξ. (Βόθρ.): *Μὴ τονε ἄγγελοσκιάζεσαι.* Συνών. ἄγγελοκόβω 1. 4) Ἐνεργ. μετβ. προξενῶ εἰς τινα τρόμον, ἐκπλήσσω Κύπρ. Ρόδ. κ. ἀ.: *Ἡρτες τδαὶ ἀντιξελοσδιασέ με Κύπρ. Ἀντιξελοσδιασες τὸ κοπελ-λούδιν με τες φωνές σου αὐτόθ. Ἐπογρύλ-λωσεν τῶν παιδικῶν τδαὶ τ' ἀντιξελοσδιασεν (ἐκοίταξε τὰ παιδιά με ἄγριον βλέμμα καὶ τὰ ἐτρόμαξεν) αὐτόθ. || Φρ. Ποῦ νὰ σ' ἄγγελοσκιάσῃ ὁ Χάρως! (ἀρά) Ρόδ. Συνών. ἄγγελοκρούω Β 2, τρομάζω.*

ἄγγελοσκίασμα τό, Πελοπν. (Μεσσ.) Ρόδ. κ. ἀ. ἀγγελοσκίασμα Σύμ. ἀντιξελοσδιασμαν Κύπρ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἄγγελοσκιάζομαι.

1) Ἡ κατάστασις τοῦ ψυχορραγοῦντος, καθ' ἣν ὥραν προσηλῶνει τὰ ἀπλανῆ βλέμματα εἰς ὠρισμένον σημεῖον, ἢ ψυχορραγία Κύπρ. Πελοπν. (Μεσσ.) Ρόδ. Σύμ. κ. ἀ.: *Εἶναι 'ς τὸ ἄγγελοσκίασμα Ρόδ. Τοῦ 'ρθεν ἄγγελοσκίασμα Σύμ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἄγγελοθώρημα.* β) Τρόμος ἰσχυρὸς προξενούμενος εἰς τινα Κύπρ.: *Ἐχλώμιανεν 'ποῦ τὸ ἀντιξελοσδιασμαν ποῦ τοῦ 'καμες.* 2) Ἡ νόσος ἐπιληψία, σεληνιασμός Κύπρ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἄγγελικό 4.

ἄγγελοσκορπίζομαι GHatzidakis Ἀγγελος und Verwandtes 9 Μετοχ. ἄγγελοσκορπισμένος Καππ. (Σινασσ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἄγγελος καὶ τοῦ ρ. σκορπίζομαι.

Σκορπίζομαι εἰς τεμάχια ὑπὸ τοῦ ἀγγέλου τοῦ θανάτου, ἀποθνήσκω ἔνθ' ἄν.: Ἄσμ.

Ἐκεῖ ἐν' ὁ Γιαννάκις, ἄχ, Γιαννάκι μου,

δωμένος, σκοτωμένος καὶ ὀρεικείμενος,

ἄγγελοσκορπισμένος καὶ ἀναγνώριστος

Σινασσ. Πβ. ἄγγελοχτυπημένος (ἰδ. ἄγγελοχτυπιοῦμαι).

ἄγγελοσουςσουμᾶτος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἄγγελοσουςσουμᾶτος Κεφαλλ.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἄγγελος καὶ σουσσούμι. Πβ. μεσν. ἄγγελοσουςσουμοῖασις ἐν Ἰμπερ. καὶ Μαργαρ. στ. 388 (ἐκδ. Lampros σ. 261).

